

Kallelse till möte för kommunstyrelsen

Tid: 2022-06-21, **Kl:** 09:00

Plats: Kommunhuset, plan 2, Stange

Ordförande: Ebba Östlin (S)

Sekreterare: Håkan Hultgren

		Dnr:
	BESLUTAS AV KOMMUNFULLMÄKTIGE	
110	Politisk organisation för mandatperioden 2023-2026	KS/2021:00578
111	Reviderad strategi för demokrati och delaktighet <i>Ärendet utgår</i>	KS/2022:00319
	BESLUTAS AV KOMMUNSTYRELSEN	
112	Tilläggsanslag för demokratiinsatser	KS/2022:00392
113	Inrättande av Adrianastipendium	KS/2022:00351

Referens

Ebba Östlin
ebba.ostlin@botkyrka.se

Mottagare

Kommunstyrelsen

Politisk organisation mandatperiod 2023-2026 (KS/2021:00578)

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige:
 - a. Följande nämnder inrättas för mandatperioden 2023–2026, antal ledamöter och ersättare anges inom parentes:
 - Samhällsbyggnadsnämnd (13+13)
 - Socialnämnd (13+13)
 - Utbildningsnämnd (13+13)
 - Arbetsmarknad- och vuxenutbildningsnämnd (11+11)
 - Kultur- och fritidsnämnd (11+11)
 - Miljö- och hälsoskyddsnämnd (11+11)
 - Vård- och omsorgsnämnd (11+11)
 - Teknik- och fastighetsnämnd (11+11)
 - Krisledningsnämnd (5+5)
 - Valnämnd (7+7)
 - b. Kommunstyrelsen får i uppdrag att föreslå reglementen för nämnder och styrelsen. Dessa ska beslutas av kommunfullmäktige senast i 22-10-31 för styrelsen och senast 2022-12-31 för nämnderna. Delegationsordning och, vid behov, firmateckningsordning beslutas av respektive nämnd/styrelse.
 - c. Motion *Minska den politiska organisationen* (KS/2020:00656) avslås.
 - d. Motion *Slå samman Miljö- och hälsoskyddsnämnden med Samhällsbyggnadsnämnden* (KS/2020:00657) avslås.

- e. Motion *Slå samman Socialnämnden och Vård- och omsorgsnämnden* (KS/2020:00658) avslås.
- f. Motion *Utredning av kommunalnämnder för en närmare demokrati* (KS/2020:00899) avslås.

2. Kommunstyrelsen beslutar för egen del:

- a. Följande nämndberedningar inrättas för mandatperioden 2023–2026, antal ledamöter och ersättare respektive organisationer anges inom parentes:
- Dialog- och demokratiberedning (13+0)
 - Hållbar samhällsutvecklingsberedning (7+7)
 - Personal- och upphandlingsberedning (7+7)
 - Trygghetsberedning (7+7)
 - Funktionsrättsråd (7+10 organisationer)
 - Näringslivsråd (5+ 7 företag/företagsorganisationer)
 - Pensionärsråd (2+12 organisationer)
 - Råd för Civilsamhällsfrågor (5+ 5 organisationer)
- b. Utskott Botkyrka som plats och utskott Botkyrka som organisation upphör att gälla i sin nuvarande form från och med 2023-01-01.
- c. Nämndberedningarna Brottsförebyggande rådet, Fairtrade City och Investeringsberedningen upphör att gälla i sin nuvarande form från och med 2023-01-01.
- d. Kommunledningsförvaltningen ska från och med 2023-01-01 byta namn till Kommunstyrelseförvaltningen.
- e. Kommunledningsförvaltningen får i uppdrag att ta fram reglementen för nämndberedningarna Dialog- och demokratiberedning, Hållbar samhällsutvecklingsberedning, Personal- och upphandlingsberedning samt Trygghetsberedning. Reglementena ska beslutas av kommunstyrelsen senast på kommunstyrelsens första sammanträde 2023.
- f. Kommunstyrelsen får i uppdrag att revidera reglementen för de rådgivande organen Funktionsrättsrådet, Näringslivsrådet, Pensionärsrådet och Rådet för Civilsamhällesfrågor. Reglementena ska beslutas av kommunstyrelsen senast på kommunstyrelsens första sammanträde 2023.
- g. Kommunledningsförvaltningen får i uppdrag att utreda hur kommunen på bästa sätt ska organisera utbildningsfrågorna inom kommunen.

Kommunstyrelsen ska senast 2022-10-31 återkomma med ett skriftligt beredningsuppdrag till kommunledningsförvaltningen.

Kommunstyrelseförvaltningen ska redovisa uppdraget för kommunstyrelsen senast 2023-12-31.

- h. Kommunledningsförvaltningen får i uppdrag att ta fram riktlinjer för beredande och rådgivande organ. Riktlinjerna ska beslutas av kommunstyrelsen senast på kommunstyrelsens första sammanträde 2023.
- i. Kommunledningsförvaltningen får i uppdrag att revidera Policy och riktlinjer för politisk beredning i Botkyrka kommun (KS/2018:343). Reviderad Policy och riktlinjer för politisk beredning i Botkyrka kommun ska beslutas av kommunstyrelsen senast på kommunstyrelsens första sammanträde 2023.
- j. Kommunledningsförvaltningen får i uppdrag att identifiera övriga styrdokument som behöver revideras med anledning av kommunstyrelsens politiska organisation för mandatperioden 2023–2026. Uppdraget ska redovisas för kommunstyrelsen senast 2023-03-31.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige fastställde 2021-10-28 § 126 en projektplan för arbetet med utskott och nämndöversyn (UNO) för mandatperioden 2023–2026. Nyttomålet för nämndöversynen är att skapa förutsättningar för en mer tydlig och effektiv nämndorganisation där ansvar, befogenheter och beslutsmandat mellan de olika organen är tydliggjorda. Den önskade effekten av framtaget organisationsförslag är dels ökade förutsättningar för förtroendevalda att kunna utöva och verka inom det demokratiska uppdraget, dels effektivare politisk styrning, där områdena gymnasie- och förskola samt trygghet och säkerhet särskilt pekas ut.

Den politiska projektstyrgruppens föreslår en oförändrad nämndorganisation jämfört med innevarande mandatperiod, men ger kommunledningsförvaltningen i uppdrag att vidare utreda vilken organisation som är bäst för att både uppnå goda resultat och ha en effektiv styrning. Uppdraget ska redovisas för kommunstyrelsen senast 2023-12-31.

Antal ledamöter och ersättare i krisledningsnämnden föreslås öka från 3 ledamöter och 3 ersättare till 5 ledamöter och 5 ersättare. Under innevarande mandatperiod har krisledningsnämnden aktiverats vid två tillfällen, erfarenheten ger förhand att det är viktigt att krisledningsnämnden även

fortsättningsvis är en mindre nämnd för att kunna var snabbfotad men utökningen möjliggör att fler partier är representerade.

Vad gäller kommunstyrelsens politiska organisation föreslår den politiska projektstyrgruppen åtta nämndberedningar, varav funktionsrättsrådet, näringslivsrådet, pensionärsrådet och rådet för civilsamhällesfrågor utgör rådgivande organ för samråd och brukarinflytande. Syftet med nämndberedningarna dialog och demokratiberedning, hållbar samhällsutveckling, personal och upphandlingsberedning och trygghetsberedning är att uppnå effektivare politisk styrning inom de specifika områdena.

Inga organisatoriska förändringar föreslås i Botkyrka kommuns förvaltningsorganisation, utöver kommunledningsförvaltningens namnbyte till kommunstyrelseförvaltning.

Förvaltningens projektgrupp har utrett och analyserat den politiska styrgruppens förslag utifrån fastställd projektplan. I och med att inga förändringar föreslås i nämndorganisationen och att kommunstyrelsens beredande organ minskar i antal väntas de ekonomiska-, organisatoriska-, personella- och administrativa konsekvenserna bli positiva. För att skapa den rättssäkerhet, tydlighet och effektivitet som översynen av utskott och nämndorganisationen eftersträvar föreslår förvaltningen att tydliga styrdokument som reglerar beredningarnas syfte, uppdrag och arbetsordning tas fram och implementeras.

Bakgrund

Enligt kommunallag (2017:725) kapitel 3 § 3–4 ska kommunfullmäktige tillsätta kommunstyrelse och de nämnder som utöver styrelsen behövs för att fullgöra kommunens uppgifter enligt lag eller annan författning och för övrig verksamhet. Vidare anges i kommunallag (2017:725) kapitel 3 § 5 att kommunfullmäktige får bestämma om en nämnd ska ha ett eller flera utskott, men om kommunfullmäktige inte har bestämt något om utskott får nämnden själv bestämma att utskott ska finnas. En nämnd får tillsätta de nämndberedningar som behövs.

Kommunfullmäktige fastställde 2021-10-28 § 126 en projektplan för arbetet med utskott och nämndöversyn (UNO) för mandatperioden 2023–2026. Nyttomålet för nämndöversynen är att skapa förutsättningar för en mer tydlig och effektiv nämndorganisation där ansvar, befogenheter och beslutsmandat mellan de olika organen är tydliggjorda. Den önskade effekten av framtaget organisationsförslag är dels ökade förutsättningar för förtroendevalda att kunna utöva och verka inom det demokratiska

uppdraget, dels effektivare politisk styrning, där områdena gymnasie- och förskola samt trygghet och säkerhet särskilt pekas ut.

Ärendet

Den politiska projektstyrgruppen presenterade under våren 2022 ett förslag på politisk organisation, som förvaltningens projektgrupp har utrett utifrån fastställd projektplan.

Det slutliga förslaget innehåller inga förändringar i nämndstrukturen jämfört med nuvarande organisation, däremot så föreslås vissa förändringar vad gäller kommunstyrelsens utskott och nämndberedningar. I övrigt föreslås inga förändringar vad gäller samverkansorgan, bolag och stiftelser gentemot nuvarande politisk organisation.

Grund för förändringar

Krisledningsnämnden

För att bättre kunna fullgöra kommunens uppgifter enligt lagen (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH) föreslås antal ledamöter och ersättare i krisledningsnämnden öka från 3 ledamöter och 3 ersättare till 5 ledamöter och 5 ersättare. Under innevarande mandatperiod har krisledningsnämnden aktiverats vid två tillfällen, erfarenheten ger förhand att det är viktigt att krisledningsnämnden även fortsättningsvis är en mindre nämnd för att kunna var snabbfotad men utökningen möjliggör att fler partier är representerade.

Kommunstyrelsens beredande organ

Den politiska projektstyrgruppens förslag på ny politisk organisation innebär att utskott Botkyrka som organisation och utskott Botkyrka som plats upphör, dessutom upphör nämndberedningarna Fairtrade City, investeringsberedningen och brottsförebyggande rådet.

I stället tillskapas följande nya nämndberedningar; Dialog och demokratiberedning, personal och upphandlingsberedning, hållbar samhällsutvecklingsberedning samt trygghetsberedning. Funktionsrättsrådet, näringslivsrådet, pensionärsrådet och rådet för civilsamhällesfrågor kvarstår organisatoriskt oförändrade. I förslag till ny politisk organisation återfinns därmed 8 nämndberedningar, varav 4 är rådgivande organ.

Mandatperioden 2022-2024 infördes en ny beredningsstruktur under KS, två utskott skapades, Fairtrade City och investeringsrådet som formellt sätt varit

arbetsgrupper ombildades till beredningar och två nya råd inrättades. För närdemokratin inrättades Botkyrkadialogen.

I ett utskott kan endast ledamöter och ersättare från den nämnden som utskottet hör till vara ledamot. Skälet till detta är att utskottet inte bara bereder ärenden utan även, genom delegation, har rätt att besluta i ärenden. Fördelen med utskottet är därmed en snabbare beslutprocess men nackdelen är att vilka representanter från partierna som kan sitta i utskottet begränsas till dem som sitter i kommunstyrelsen. Under innevarande mandatperiod har det varit tydlig att utskotten i endast ett fåtal fall de facto fattat beslut och att begränsningen i vilka som sitter i utskotten har försvårat beredningen och förankringen av frågor.

Den politiska styrgruppen har därmed landat i att lämna utskottsorganisationen för att få en effektivare och bättre beredning av ärenden både i tidigt skede och inför beslut i kommunstyrelsen.

Förslaget innebär att fyra beredningar inrättas: Dialog- och demokratiberedning, Hållbar samhällsutvecklingsberedning, Personal- och upphandlingsberedning samt Trygghetsberedning. Den politiska beredningsgruppen är medveten om att det kommer att finnas gränsdragningsproblematik, dvs att det kommer finnas ärenden som berör flera beredningar precis som ärenden idag kan beröra flera nämnder, utskotta eller beredningar.

Utredning av nämndorganisationen

2011 flyttades gymnasieskolan organisatoriskt ihop med grund- och förskolan så att utbildningsnämnden och förvaltningen bildades. Nämnden ansvarar idag för över 45% av kommunens verksamhet.

Enligt projektdirektivet för översyn av nämndorganisation 2023–2026 är en önskad effekt av framtaget organisationsförslag en delad utbildningsnämnd med en gemensam förvaltning. Projektgruppen har därför utrett och analyserat konsekvenserna av att ersätta nuvarande utbildningsnämnd med en förskolenämnd och en skolnämnd (se bilaga).

Efter att en sammanfattad konsekvensbeskrivning presenterats för den politiska projektstyrgruppen beslutade de att föreslå en oförändrad nämndorganisation, men att ge förvaltningen i uppdrag att djupare utreda hur utbildningsfrågorna på bästa sätt ska organiseras i Botkyrka kommun. I detta arbete ska det även följas upp om man uppnått de effekter som sammanslagningen 2011 åsyftade. Före 2011 låg gymnasiet tillsammans

med vuxenutbildningen i arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden Utredningen bör därför analysera för och nackdelar med flytten av gymnasiet från vuxenutbildningen till grundskolan och förskolan, och om det ledde till ett övervägande positivt utfall. Utredningen ska vara klar senast 2023-12-31.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningens projektgrupp har utrett och analyserat den politiska styrgruppens förslag utifrån fastställd projektplan (se bilaga). I och med att inga förändringar föreslås i nämndorganisationen och att kommunstyrelsens beredande organ minskar i antal väntas de ekonomiska-, organisatoriska-, personella- och administrativa konsekvenserna bli positiva. För att skapa den rättssäkerhet, tydlighet och effektivitet som översynen av utskott och nämndorganisationen eftersträvar bedömer förvaltningen att tydliga styrdokument som reglerar beredningarnas syfte, uppdrag och arbetsordning tas fram och implementeras.

Förvaltningens samlade bedömning är att förslag till beslut skapar större effektivitet och rättssäkerhet vad gäller kommunstyrelsens beredande organ jämfört med nuvarande organisation i och med att antalet beredningar minskar. Att fördela frågor i olika politiska beredande organ medför dock risk för att ärenden bereds parallellt i flera nämndberedningar eller att ärenden inte bereds utifrån tillräckligt många perspektiv.

För att skapa den rättssäkerhet, tydlighet och effektivitet som översynen av utskott och nämndorganisationen eftersträvar föreslår förvaltningen att policy och riktlinjer för politisk beredning i Botkyrka kommun revideras, att nya riktlinjer för beredande och rådgivande organ i Botkyrka kommun tas fram samt att tydliga styrdokument som reglerar beredningarnas syfte, uppdrag och arbetsordning tas fram och implementeras.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

I och med att förslag till beslut innehåller en oförändrad nämndorganisation och färre utskott, nämndberedningar och rådgivande organ under kommunstyrelsen så innebär det att kostnaderna för kommande mandatperiod beräknas minska. Administrativa kostnader för att genomföra de uppdrag som lämnas i förslag till beslut tas inom befintlig budgetram.

Konsekvenser för medborgare och näringsliv

Förslag till beslut skapar större effektivitet och rättssäkerhet vad gäller kommunstyrelsens beredande organ vilket bedöms som positivt för både medborgare och näringsliv.

Konsekvenser för miljön

Förslag till beslut väntas få positiva konsekvenser för miljön i och med att nämndberedningen hållbar samhällsutveckling bland annat får ett uttalat uppdrag kring miljö- och klimatfrågor.

Bilaga

1. Utskott och nämndöversyn 2023–2026

DET HÄR ÄR BOTKYRKA

BOTKYRKA
KOMMUN

Utskott och Nämndöversyn (UNO) 2023–2026

Innehåll

1. Inledning	2
2. Genomförande	3
3. Bakgrund	3
4. Nuvarande organisation.....	4
4.1 Utvärdering av Kommunstyrelsens organisation	5
4.1.1. Utskott Botkyrka som plats och Botkyrka som organisation.....	5
4.1.2 Nämndberedningar	6
5. Föreslagen ny politisk organisation	6
6. Konsekvensbeskrivning av föreslagen ny politisk organisation.....	7
6.1 Kommunstyrelsen	8
6.1.1 Utskott.....	9
6.1.2 Nämndberedning	10
6.1.3 Rådgivande organ	13
6.1.4 Ekonomiska konsekvenser	16
6.1.6 Organisatoriska konsekvenser	17
6.1.7 Administrativa och personella konsekvenser	17
6.2 Delad utbildningsnämnd	18
6.2.1 Organisatoriska konsekvenser	18
6.2.2 Administrativa konsekvenser	19
6.2.3 Personella konsekvenser.....	19
6.2.4 Juridiska konsekvenser	20
6.2.5 Diarium och arkiv	21
6.2.6 Verksamhetssystem	21
6.2.7 Ekonomiska konsekvenser	22
6.2.8 Tydlighet och effektivitet	23
6.1.9 Jämförbara kommuner.....	24
7. Samlad bedömning	24
8. Bilagor	25

1. Inledning

Inför varje ny mandatperiod genomför Botkyrka kommun en översyn av den politiska organisationen, i syfte att säkerställa att kommunens uppgifter vid var tid bedrivs rättssäkert och resurseffektivt samt skapar förutsättningar för att uppnå fastställda mål.

RAPPORT

Nyttomålet för nämndöversynen för mandatperioden 2023–2026 är att skapa förutsättningar för en mer tydlig och effektiv nämndorganisation där ansvar, befogenheter och beslutsmandat mellan de politiska organen är tydliggjorda.

Nämndöversynen för mandatperioden 2023–2026 ska fokusera på den politiska organisationen och i den mån det går utelämnat det interna förvaltningsperspektivet¹. Översyn av processer och interna arbetsformer hanteras inom ram för projektet ”effektivare processorganisation” samt andra pågående projekt².

2. Genomförande

Översynen har genomförts av en projektgrupp³ med löpande avstämningar med projektets styrgrupp⁴ för inriktning i arbetet samt med de i projektdirektivet fastslagna referensgrupper.

3. Bakgrund

Enligt kommunallag (2017:725) kapitel 3 § 3–4 ska kommunfullmäktige tillsätta kommunstyrelse och de nämnder som utöver styrelsen behövs för att fullgöra kommunens uppgifter enligt lag eller annan författning och för övrig verksamhet. Vidare anges i kommunallag (2017:725) kapitel 3 § 5 att kommunfullmäktige får bestämma om en nämnd ska ha ett eller flera utskott, men om kommunfullmäktige inte har bestämt något om utskott får nämnden själv bestämma att utskott ska finnas. En nämnd får tillsätta de nämndberedningar som behövs.

I kapitel 5 i kommunallagen⁵ regleras beredningstvång som berör fullmäktige. Motsvarande reglering av beredning av ärenden till kommunstyrelse och nämnder finns inte. Det är dock vanligt att fastställa regler för nämndernas beredningsordning i reglemente.

Kommunfullmäktige i Botkyrka kommun fastställde 2021-10-28 § 126 projektplan för arbetet med utskott och nämndöversyn (UNO) för mandatperioden 2023–2026. Målet med översynen är att ta fram ett förslag till nämndorganisation för mandatperioden 2023–2026. Förslaget ska vara fastställt av kommunfullmäktige senast 2022-06-30. Nyttomålet med UNO är att skapa förutsättningar för en mer tydlig och effektiv nämndorganisation, där ansvar, befogenheter och beslutsmandat mellan de olika organen är tydliggjorda.

Projektbeställare är kommunstyrelsens ordförande, tillika styrgruppsordförande.

¹ Bilaga: Projektdirektiv och Projektplan UNO 2022–2026

² Till exempel kommunstyrelsens beredningsuppdrag som avser att utreda nämnd- och förvaltningsstruktur för socialnämnden och vård- och omsorgsnämnden.

³ Bilaga 6

⁴ Bilaga 6

⁵ Kommunallag (2017:725) kap. 5 § 26–38

RAPPORT

Den önskade effekten av framtaget organisationsförslag är:

- Ökade förutsättningar för förtroendevalda att kunna utöva och verka inom det demokratiska uppdraget.
- Effektivare politisk styrning
- Tydligare och effektivare politisk styrning inom gymnasie- och förskole området.
- Tydligare och effektivare politisk styrning inom området trygghet- och säkerhets.

Styrgruppen för projektet utskott och nämndöversyn (UNO) presenterade under våren 2022 ett förslag på politisk organisation för mandatperioden 2023–2026 (bild 3).

Projektgruppen har till uppgift att utreda och analysera ekonomiska-, organisatoriska-, personella- och administrativa konsekvenser samt tydlighet och effektivitet av styrgruppens förslag på ny politisk organisation.

Utifrån genomförd utredning ska ett beslutsunderlag presenteras för styrgruppen för utskott och nämndöversyn (UNO) vilka slutligt fastställer ett förslag till nämndorganisation för mandatperioden 2023–2026, som ska beslutas av kommunfullmäktige senast 2022-06-30⁶.

4. Nuvarande organisation

Botkyrka kommuns nuvarande organisation (bild 1) beslutades av kommunfullmäktige i juni 2018⁷. Inför beslutet genomfördes en översyn av den tidigare nämndorganisationen. Den problembild⁸ som identifierats i samband med översynen av nämndorganisationen inför mandatperioden 2019–2022 var att det förkom en hög andel informationsärenden i nämndberedningarna, frånvaro av reglerande dokument och syftesbeskrivning för utskott och nämndberedningar, oklara mandat/delegation, upplevelse av svårigheter att påverka/bereda frågor till kommunstyrelsen, behov av att definiera nämndberedningarnas roll utifrån ny organisation (2016-01-01) och processtyrt arbetssätt⁹ samt behov av att utveckla beredande organ som speglar utmaningar och möjligheter för Botkyrka som plats respektive organisation.

Botkyrka kommun införde ett processperspektiv i såväl kommunstyrelsens som nämndernas reglemente för att skapa samstämmighet mellan den processtyrda förvaltningsorganisationen och den politiska organisationen.

Bild 1: Botkyrka kommuns nuvarande organisation

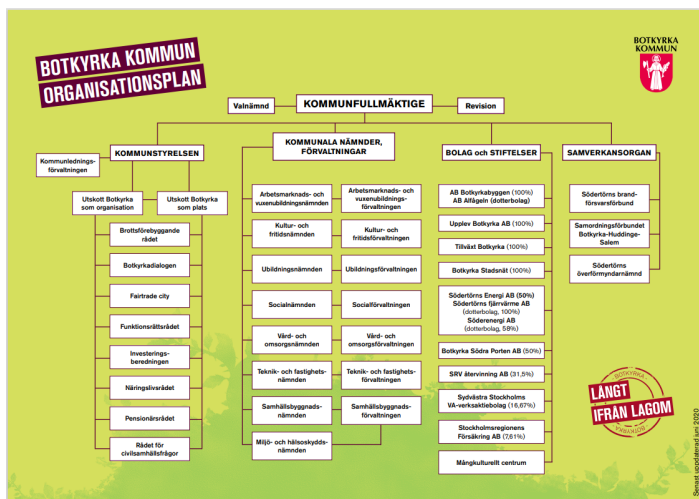
⁶ Projektdirektiv - Översyn av nämndorganisation 2022–2026 (UNO)

⁷ Dnr KS/2018:38

⁸ Sidan 4 i Bilaga 1 KS/2018:383 Översyn av nämndorganisationen inför mandatperiod 2018–2022

⁹ Kommunfullmäktige beslutade 2015-11-26, § 169) om en ny organisation och införande av ett processtyrt arbetssätt att gälla från 2016-01-01. Syftet var att skapa en sammanhållen kommunledning byggd på processtyrning, med syfte att se till helheten och samordna verksamheten i kommunen från politik till förvaltning i effektiva värdekedjor.

RAPPORT

4.1 Utvärdering av Kommunstyrelsens organisation

År 2021 genomförde kommunledningsförvaltningen en genomlysning av kommunstyrelsens politiska organisation¹⁰. Kommunledningsförvaltningen tittade på konkreta ärenden, resultat och utmaningar i kommunstyrelsens utskott, nämndberedningar och rådgivande organ.

Förvaltningen har också under innevarande mandatperiod konstaterat att benämningen ”kommunledningsförvaltning” på den förvaltning som stöttar kommunstyrelsen inte speglar förvaltningens uppdrag och därmed inte skapar den tydlighet som efterfrågas.

4.1.1. Utskott Botkyrka som plats och Botkyrka som organisation

Utskott Botkyrka som plats (UBP) och Utskott Botkyrka som organisation (UBO) avsågs spegla grupperna Strategisk utveckling av kommunen som organisation (SGO) och Strategisk utveckling av kommunen som plats (SGP) i förvaltningens processorganisation.

Genomlysningen visar att informationsärenden varit mest förekommande (bild 2). Informationen har skapat en möjlighet för förtroendevalda att ställa frågor och fördjupa sig i sakfrågor samtidigt som en dialog skapats med tjänstepersoner. Utmaningarna har varit att det inte funnits tillräckligt med beslutsärenden och/eller att utskottens sammanträdestider inte legat i fas med ärendeberedningsprocessen.

Bild 2: sammanställning av ärenden i utskott Botkyrka som plats och Botkyrka som organisation 2019 och 2020

	UBP 2019	UBP 2020	UBO2019	UBO2020
Beslutsärenden	5	1	5	5

¹⁰ Medskick inför utredning av nämndorganisation (UNO) 2021

RAPPORT

Beslut för utskottets interna arbete	3	-	4	-
Beslut vidare till KS	6	5	9	6
Informationsärenden + ”organisationen informerar”	14 + 4	15	12 + 5	10 + 5
Mötesanteckningar och anmälningsärenden	4	5	3	2
Anmälningsärenden	2	3	2	4
Totalt	34	29	40	32

För förvaltningen har ärendeberedning och möten i utskott Botkyrka som plats och Botkyrka som organisation genererat en ökad mängd administration och krävt ökade personella resurser i och med att samma ärende föredragits i flera politiska organ. Inte heller för de förtroendevalda har utskotten uppnått önskad effekt.

Sammantaget visar genomlysningen att utskott Botkyrka som plats och Botkyrka som organisation i sin nuvarande form inte lyckats lösa den problembild som identifierats inför översynen av nämndorganisationen inför mandatperioden 2019–2022.

4.1.2 Nämndberedningar

Brottsförebyggande rådet, Dialogkommissionen, Fairtrade City, Funktionsrättsrådet, Investeringsberedningen, Näringslivsrådet, Pensionärsrådet och Rådet för Civilsamhällsfrågor är alla enligt respektive reglemente nämndberedningar¹¹. Förvaltningens genomlysning visar att flera av nämndberedningarna haft svårt att hitta sin roll och att engagera ledamöter och representanter från näringsliv och civilsamhälle.

5. Föreslagen ny politisk organisation

Styrgruppen för utskott och nämndöversyn presenterade nedanstående slutgiltiga förslag på ny politisk organisation för mandatperioden 2022–2026 (bild 3). Det slutliga förslaget innehåller inga förändringar i nämndstrukturen jämfört med nuvarande organisation, däremot så föreslås vissa förändringar vad gäller kommunstyrelsens utskott och nämndberedningar. Inga förändringar föreslås vad gäller samverkansorgan, bolag och stiftelser gentemot nuvarande politisk organisation

Bild 3: förslag ny politisk organisation

¹¹ Kommunallag (2017:725) 3 kap.§ 5.

RAPPORT

6. Konsekvensbeskrivning av föreslagen ny politisk organisation

Enligt projektdirektivet för utskott och nämndöversyn 2023–2026 ska projektgruppen analysera och utreda ekonomiska-, organisatoriska-, personella- och administrativa konsekvenser, samt tydlighet och effektivitet av styrgruppens förslag till ny politisk organisation.

En önskad effekt av framtaget organisationsförslag är en delad utbildningsnämnd, med en gemensam förvaltning¹². Projektgruppen har därför utrett och analyserat konsekvenserna av att ersätta nuvarande utbildningsnämnd med en förskolenämnd och en skolnämnd (se bilaga 2). Efter att en sammanfattad konsekvensbeskrivning presenterats för den politiska projektstyrgruppen beslutade de att föreslå en oförändrad nämndorganisation, men att ge förvaltningen i uppdrag att genomföra en fördjupad utredning och analysera konsekvenser av en delad utbildningsnämnd och eventuellt en delad utbildningsförvaltning. Kommunstyrelsen ska i enlighet med Policy och riktlinjer för politisk beredning i Botkyrka kommun¹³ lämna ett skriftligt beredningsuppdrag. Förvaltningen föreslår att kommunstyrelsen efter valet i september 2022 tar fram beredningsuppdraget för utredningen, som ska vara klar senast 2023-12-31.

¹² Projektdirektiv – översyn av nämndorganisation 2022–2026 (UNO)

¹³ KS/2018:343

RAPPORT

Utifrån att styrgruppens förslag på ny politisk organisation inte innehåller några förändringar utöver förändringar i utskott och nämndberedningar under kommunstyrelsen kommer redovisning nedan att fokusera på konsekvensbeskrivning för kommunstyrelsen. Men rapporten redovisar också en kort sammanfattning av den utredning och analys som hittills gjorts vad gäller delad utbildningsnämnd.

Styrgruppens förslag avser endast förändringar i den politiska organisationen. Inga organisatoriska förändringar föreslås i Botkyrka kommuns förvaltningsorganisation.

6.1 Kommunstyrelsen

Som tidigare angetts är det kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen som beslutar att en nämnd ska ha utskott¹⁴. Nämnden kan uppdra åt ett utskott att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. En nämnd får tillsätta de nämndberedningar som behövs¹⁵.

En nämnd får uppdra åt presidiet, ett utskott, en ledamot eller ersättare att med vissa begränsningar¹⁶ besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden¹⁷.

Respektive utskott och nämndberedning ska ha ett reglemente, som ska beslutas av kommunstyrelsen senast på kommunstyrelsens första sammanträde 2023. I dessa preciseras ansvarsområde, syfte och formalia.

Styrgruppens förslag på ny politisk organisation innebär att utskott Botkyrka som organisation och utskott Botkyrka som plats upphör, dessutom upphör nämndberedningarna Fairtrade City, investeringsberedningen och brottsförebyggande rådet. I stället tillskapas följande nya nämndberedningar; Dialog och demokratiberedning, personal och upphandlingsberedning, hållbar samhällsutvecklingsberedning samt trygghetsberedning. Funktionsrättsrådet, näringslivsrådet, pensionärsrådet och rådet för civilsamhällesfrågor kvarstår organisatoriskt oförändrade.

I förslag till ny politisk organisation återfinns därmed 8 nämndberedningar, varav 4 är rådgivande organ.

Nuvarande organisation	Ny organisation
Utskott Botkyrka som organisation	Personal och upphandlingsberedning
Utskott Botkyrka som plats	Hållbar samhällsutvecklingsberedning
Brottsförebyggande rådet	Trygghetsberedning
Botkyrka dialogen/Dialogkommissionen	Dialog och demokratiberedning
Funktionsrättsrådet	Funktionsrättsrådet
Näringslivsrådet	Näringslivsrådet

¹⁴ Kommunallag (2017:725) kap. 3 § 5

¹⁵ Kommunallag (2017:725) kap. 3 § 5

¹⁶ Kommunallag (2017:725) kap. 6 § 38

¹⁷ Kommunallag (2017:725) kap. 6 § 37

RAPPORT

Pensionärsrådet	Pensionärsrådet
Investeringsberedningen	(allokeras till hållbar samhällsutvecklingsberedning)
Rådet för Civilsamhällesfrågor	Rådet för Civilsamhällesfrågor
Fairtrade City	(allokeras till hållbar samhällsutvecklingsberedning)

Förvaltningen har under innevarande mandatperiod konstaterat att benämningen ”kommunledningsförvaltning” på den förvaltning som stöttar kommunstyrelsen inte speglar förvaltningens uppdrag och därmed inte skapar den tydlighet som efterfrågas. Förvaltningen föreslår därför att kommunledningsförvaltningen byter namn till kommunstyrelseförvaltningen

Nedan redovisas projektgruppens analys och utredning av styrgruppens förslag på ny politisk organisation utifrån typ av politiskt organ. Ekonomiska-, organisatoriska-, personella- och administrativa konsekvenser redovisas samlat under respektive rubrik.

6.1.1 Utskott

Begreppet utskott används för organ som bereder ärenden åt en nämnd eller beslutar på delegation i vissa typer av ärenden¹⁸. Ledamöter i ett utskott utses av den ansvariga nämnden. Vid val till utskott gäller Lagen (1992:339) om proportionellt valsätt, vilket betyder att endast förtroendevalda som är ledamöter eller ersättare i ansvarig nämnd kan väljas till ett utskott.

Fördelen med utskott är att det kan avlasta kommunstyrelsen, eftersom det enligt kommunallagen är möjligt att delegera beslutanderätt till ett utskott. Nackdelen är att det finns risk för minskad insyn och öppenhet i och med att kommunallagen inte reglerar offentliga utskottssammanträden¹⁹.

I styrgruppens förslag på ny politisk organisation finns inga utskott under kommunstyrelsen eller andra nämnder.

I översyn av nämndorganisation inför mandatperiod 2018–2022²⁰ är en av de sammanfattade iakttagelserna av nuläget att beredningar och råd inte kan korta beslutsledtider eller avlasta kommunstyrelsen i frågor som bedöms kunna delegeras. I och med att det i styrgruppens förslag på ny politisk organisation inte finns något utskott så finns det en risk för att möjligheten att avlasta kommunstyrelsen minskar. Det är dock möjligt att delegerade beslutanderätt till exempelvis

¹⁸ Kommunallag (2017:725) kap. 3 §5, kap. 6 § 37 och §41

¹⁹ Kommunallag (2017:725) 6 kap 25 §: En nämnds sammanträden ska hållas inom stängda dörrar. Nämnden får dock besluta att dess sammanträden ska vara offentliga, om fullmäktige har medgett det. Bestämmelsen i kommunallagens 6 kapitel 25 § tar bara sikte på nämndernas sammanträden i plenum och inte utskottssammanträden eller presidie möten.

²⁰ KS/2018:383

RAPPORT

ordförande i en nämndberedning, och på så sätt korta ledtider och avlasta kommunstyrelsen. En risk med ett sådant förfarande kan vara minskad delaktighet och demokratiskt inflytande i besluten.

Utskott Botkyrka som organisation och Botkyrka som plats

Förvaltningen och politiken är överens om att utskotten Botkyrka som organisation och Botkyrka som plats i praktiken inte fyllt den funktion som avsetts och att de inte lyckats lösa den problembild som identifierats inför översynen av nämndorganisationen inför mandatperioden 2018–2022²¹.

6.1.2 Nämndberedning

Begreppet nämndberedning används för politiska organ för beredning av specifika typer av ärenden. En nämnd kan inte delegera beslutsrätt till en nämndberedning. Ledamöter i en nämndberedning utses av den ansvariga nämnden. Vid val till nämndberedningar gäller inte Lagen (1992:339) om proportionellt valsätt, vilket innebär att även andra än ledamöter och ersättare i ansvarig nämnd kan väljas till ledamot.

Fördelar med nämndberedning är att frågor utifrån valda prioriterade områden bereds politiskt innan beslut fattas i kommunstyrelsen, vilket förväntas bidra till förbättrad kvalitet i beslutsunderlagen och därmed effektivisera kommunstyrelsens arbete. Nackdelen är att en nämndberedning inte har beslutsmandat, vilket ökar kravet på väldefinierat syfte och uppgift för att skapa en meningsfull verksamhet.

Flera nämndberedningar med angränsande och/eller avgränsade uppgifter ökar vikten av tydlighet i reglerande styrdokument för att undvika parallell ärendeberedning alternativt begränsa helhetsperspektivet. Risken kan undanröjas med ökad tydlighet i reglerande styrdokument. Förvaltningen ser positivt på nämndberedningens fördel att kunna välja ledamöter även utanför den ansvariga nämnden, vilket kan bidra till att bredda perspektiven i ärendeberedningen.

Personal och Upphandlingsberedning

I syfte att stärka kommunstyrelsens roll vad gäller strategisk- och nämndövergripande upphandling och strategisk kompetens- och personalförsörjning föreslår styrgruppen en personal och upphandlingsberedning. Nämndberedningens uppgift fastställs i reglemente, som ska beslutas av kommunstyrelsen senast på kommunstyrelsens första sammanträde 2023.

Enligt den modell som togs fram 2020 beslutar kommunstyrelsen vilka av de kommungemensamma upphandlingarna som är strategiska och där en upphandlingsstrategi ska fastställas av utskott Botkyrka som organisation. Upphandlingsstrategi är ett beslutsdokument tidigt i arbetet med en upphandling för att enas om inriktning och målsättning med upphandling. Förvaltningspecifika upphandlingar hanteras i respektive nämnd. Både förvaltningen och de förtroendevalda har uttryckt att de är nöjda med modellen, även om det alltid finns utrymme för förbättringar.

²¹ KS/2018:383

RAPPORT

I översyn av nämndorganisationen inför mandatperiod 2018–2022²² rekommenderas att det dåvarande personalutskottet skulle upphöra, vilket också genomfördes. Personalutskottets ärenden placerades i utskott Botkyrka som organisation. En av de angivna anledningarna var att tillskapa utskott med ett bredare uppdrag. Det kan konstateras att det i dåvarande personalutskott och i nuvarande utskott Botkyrka som organisation förekommit ett antal beslutsärenden.

För att personal och upphandlingsberedningen ska lyckas fylla den funktion som eftersträvas föreslår förvaltningen att tydliga styrdokument som fastslår syfte, uppgift och arbetsordning tas fram.

Hållbar Samhällsutveckling

Styrgruppen föreslår nämndberedningen Hållbar samhällsutveckling. Syftet med den nya nämndberedningen är en utveckling av det strategiska samhällsutvecklingsarbete som bedrivs i utskottet Botkyrka som plats²³, men även att ge strategiska hållbarhetsfrågor, klimat och miljöfrågor ett tydligare fokus. Nämndberedningens uppgift fastställs i reglemente, som ska beslutas av kommunstyrelsen senast på kommunstyrelsens första sammanträde 2023.

Styrgruppen föreslår att de uppgifter som tidigare behandlades av investeringsberedningen ska beredas av hållbar samhällsutvecklingsberedningen. Investeringsberedningens ordförandeberedning har fyllt en viktig funktion då det skapat ett forum där frågeställningar kring investerings- och exploateringsprojekt kunnat lyftas i ett tidigt skede både av politiken och förvaltningen. Eftersom investeringsbehovet framöver är fortsatt stort och investerings- och exploateringsprojekt är strategiskt viktiga perspektiv är det viktigt att frågorna fortsatt härbärgeras i den nya organisationen.

Styrgruppen föreslår också att de frågor som tidigare behandlades i nämndberedningen Fairtrade City överförs till nämndberedningen Hållbar samhällsutveckling. Nämndberedningen Fairtrade City har i nuvarande organisation haft svårigheter att hitta sin form, och att engagera representanter från del lokala näringslivet och/eller civilsamhället. En av förutsättningarna för Fairtrade City är att det finns inskrivet i kommunens styrdokument som reglerar upphandling, vilket det är idag. Övriga kriterier för medlemskap i Fairtrade City kan hanteras inom nämndberedningen Hållbar samhällsutveckling.

För att nämndberedningen hållbar samhällsutveckling ska kunna fylla den funktion som eftersträvas föreslår förvaltningen att tydliga styrdokument som fastslår syfte, uppgift och arbetsordning tas fram.

Dialog och demokratiberedning

Styrgruppen föreslår en ny dialog och demokratiberedning. Syftet med dialog och demokratiberedningen är att bereda frågor som rör relationen medborgare och förtroendevalda. I det ingår frågor om demokratiutveckling och arbetet med att motverka utanförskap och öka människors delaktighet. Uppgifter för dialog och demokratiberedningen kommer bland annat att omfatta

²² KS/2018:383

²³ Se reglemente för Utskott Botkyrka som plats

RAPPORT

interkultur, jämlikhet, jämställdhet, funktionsrätt, barnrätt, mänskliga rättigheter, hbtqi+, finskförvaltningen, Botkyrkadialogen och val. Nämndberedningens uppgift fastställs i reglemente, som ska beslutas av kommunstyrelsen senast på kommunstyrelsens första sammanträde 2023.

I översyn av nämndorganisationen inför mandatperiod 2018–2022 rekommenderades att den dåvarande demokratiberedningen skulle upphöra, vilket också genomfördes. Ärenden inom ramen demokrati-, jämställdhet- och jämlikhetsfrågor samt mänskliga rättigheter flyttades till utskott Botkyrka som plats respektive utskott Botkyrka som organisation. Arbetsgruppen för funktionsrättsfrågor flyttades till Funktionsrättsrådet. Anledningen till ovanstående förändring var avsaknad av styrande dokument, vilket medförde ottydlighet gällande syfte, roll och mandat.

Den nya dialog och demokratiberedningen kommer att överta delar av de uppgifter som tidigare legat på dialogkommissionen och utskotten Botkyrka som plats och Botkyrka som organisation²⁴. Förvaltningen föreslår att även funktionsrättsrådet knyts till dialog och demokratiberedningen (se nedan). Även ungdomsfullmäktige och ungdomsrådet bör knytas till dialog och demokratiberedningen för att säkerställa att barnperspektivet bättre beaktas.

I och med att dialog och demokratiberedningen föreslås utgöra en nämndberedning kan den inte fatta beslut på delegation från kommunstyrelsen. Kommunstyrelsens delegationsordning behöver därmed säkerställa delegation till nämndberedningens ordförande att besluta i ärenden som rör Botkyrkadialogen.

För att dialog och demokratiberedningen ska få önskad effekt föreslår förvaltningen att tydliga styrdokument som reglerar beredningens syfte, uppgift och arbetsordning tas fram.

Trygghetsberedning

Styrgruppen föreslår en ny trygghetsberedning. Syftet med trygghetsberedningen är ökat fokus och effektivare politisk styrning av trygghets- och säkerhetsfrågor genom att samla Botkyrkas tvärssektoriella trygghetsarbete i en beredning. Trygghetsberedningen ska bereda, utveckla och samordna frågor som berör brottsförebyggande arbete samt trygghet och säkerhet för individen och trygghet och säkerhet i offentlig miljö. Trygghetsberedningen är även tänkt som ett forum för dialog och samråd mellan kommunen, polisen och aktörer inom civilsamhället genom adjungering av företrädare för dessa. Nämndberedningens uppgift fastställs i reglemente, som ska beslutas av kommunstyrelsen senast på kommunstyrelsens första sammanträde 2023.

Den 16 juni 2021 publicerades regeringens betänkande Kommuner mot brott²⁵. Av utredningens direktiv framgår att uppdraget inte är att överväga *om* det kommunala ansvaret för brottsförebyggande arbete ska lagstadgas utan att överväga och föreslå *hur* ett sådant lagstadgat ansvar bör utformas. Utredningen föreslår bland annat att kommunerna ska kartlägga brottsligheten i sina områden och ta ansvar för samordningen av det brottsförebyggande arbetet. Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2023. Utredningen och det nya lagförslaget förstärker vikten av att ha en välfungerande organisation för det brottsförebyggande arbetet samt att arbeta kunskapsbaserat och i

²⁴ Se reglemente för Dialogkommissionen, utskott Botkyrka som plats och utskott Botkyrka som organisation.

²⁵ SOU 2021:49 Kommuner mot brott

RAPPORT

samverkan. Tillskapande av en trygghetsberedning under kommunstyrelsen har goda förutsättningar att tillgodose den nya lagens krav på organisation.

I översyn av nämndorganisation inför mandatperiod 2018–2022 konstateras att det är otydligt hur dåvarande brottsförebyggande rådet relaterar till kommunens mål inom trygghets- och säkerhetsarbetet liksom kommunstyrelsens strategiska ansvar för platsen Botkyrka. Rekommendationen var att lyfta in de strategiska trygghets- och säkerhetsfrågorna i utskott Botkyrka som plats. Brottsförebyggande rådet skulle kvarstå som ett organ för information och samråd. Fördelarna med att lyfta in trygghets- och säkerhetsfrågor i utskott Botkyrka som plats angavs vara att krisberedskap, säkerhetsskydd och strategiskt brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete bör beredas politiskt utifrån kommunstyrelsens strategiska ansvarsområden.

I den genomlysning av råd, beredningar och kommission som kommunledningsförvaltningen genomförde 2021 pekas några utmaningar ut för brottsförebyggande rådet. Förvaltningen konstaterar att de frågor som lyfts inte i tillräcklig grad bidrar till nya vägar framåt utan att forumet mest blir en form av återrapportering.

Förvaltningens bedömning är att tillskapande av en trygghetsberedning i enlighet med ovanstående har förutsättningar att lösa den problemformulering som gjordes vid översyn av nämndorganisation inför mandatperioden 2018–2022, och bidra till de nya vägar framåt som efterfrågas i den genomlysning som kommunledningsförvaltningen genomförde 2021. Dessutom får kommunen ett tydligt organisatoriskt forum för det kommunala ansvaret för brottsförebyggande arbete som väntas slås fast i kommande lagstiftning.

En utmaning för trygghetsberedningen är de gränsdragningsproblem som kan komma att uppstå gentemot övriga nämndberedningar, utifrån att trygghets- och säkerhetsfrågor i högsta grad också berör de områden som ingår i hållbar samhällsutvecklingsberedningens och dialog och demokratiberedningens uppdrag. För att den nyskapade Trygghetsberedningen ska få önskad effekt är sammansättning av politiker, tjänstepersoner, myndigheter och organisationer samt eventuella intresseorganisationer eller liknande samarbetspartners av största vikt. Förvaltningen föreslår att tydliga styrdokument som reglerar beredningens syfte, uppgift arbetsordning tas fram för att säkerställa att den tydlighet och effektivitet som eftersträvas uppnås.

6.1.3 Rådgivande organ

Även rådgivande organ är i kommunalrättslig mening en nämndberedning. För att säkerställa den tydlighet och effektivitet som översynen av utskott och nämndorganisation (UNO) eftersträvar används begreppet rådgivande organ för organ för samråd²⁶ och brukarinflytande, det vill säga för att involvera företrädare för specifika grupper i frågor eller ärenden som berör dem. Därutöver kan

²⁶ Formella samråd avses ej. Dessa styrs av speciallagstiftning t.ex. plan- och bygglagen, skollagen m.m.

RAPPORT

ett råd användas för dialog eller samverkan med civilsamhället, brukargrupper och andra intressenter som berörs av rådets uppgift. En nämnd kan inte delegera beslutsrätt till ett råd.

Fördelen med rådgivande organ är att de för intressegrupper möjliggör delaktighet och insyn, och i viss utsträckning påverkan, i kommunal verksamhet. Det förutsätter dock att ansvarig nämnd planerar för resurssättning och medel för att möjliggöra för rådets delaktighet.

Styrgruppen föreslår att funktionsrättsrådet, näringslivsrådet, pensionärsrådet och rådet för civilsamhällesfrågor kvarstår organisatoriskt oförändrade. Förvaltningen föreslår att reglementen och ersättningar²⁷ ses över så att det harmoniserar med övriga styrdokument. Även rådets arbetsformer bör ses över för att säkerställa att syftet med råden uppnås.

Pensionärsråd

Det finns inga lagkrav på kommuner att ha formaliserade pensionärsråd eller liknande. I hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) och socialtjänstlagen (2001:453) finns dock anvisningar för huvudmannen att samverka och samråda med andra samhällsorgan och organisationer. Förvaltningens bedömning är att ett Pensionärsråd är ett väl fungerande forum för att tillgodose lagens anvisningar och uppnå syftet att vara ett organ för information och samråd mellan rådets företrädare och kommunstyrelsen. Pensionärsrådets uppgift fastställs i reglemente, som ska beslutas av kommunstyrelsen senast på kommunstyrelsens första sammanträde 2023.

För att få önskad effekt av pensionärsrådets arbete föreslår förvaltningen att det genom reglemente, arbetsordning och övriga styrdokument tydligare bör knytas till kommunstyrelsens nämndberedningar och övriga berörda nämnder, som till exempel vård- och omsorgsnämnden, socialnämnden och kultur- och fritidsnämnden.

Funktionsrättsråd

Liksom för Pensionärsrådet finns inga lagkrav på att kommunen ha formaliserade funktionsrättsråd eller liknande. Men även här gäller anvisningarna i hälso- och sjukvårdslagen och socialtjänstlagen för huvudmannen att samverka och samråda med andra samhällsorgan och organisationer. Funktionsrättsrådets uppgift fastställs i reglemente, som ska beslutas av kommunstyrelsen senast på kommunstyrelsens första sammanträde 2023.

Under 2021 har Botkyrka kommun genom Länsstyrelsen i Stockholms län mottagit stöd i att utveckla handlingsplaner, strategier, indikatorer med mera inom funktionsrätt och fått hjälp med strategisk styrning och ledning av funktionshinderspolitiken och dialog med funktionshindersrörelsen²⁸. Den sammanfattande analysen visar att funktionsrättsrådets påverkansmöjligheter är otydliga, att det finns ett stort engagemang för barn- och unga men att

²⁷ Enligt nuvarande arvodesregler ersätts representanter i Pensionärsrådet med inte i Funktionsrättsrådet.

²⁸ Bilaga breddad delaktighet kommunens samrådsprocesser.

RAPPORT

ekonomiska resurser saknas samt att förvaltningar och nämnder kan behöva agera i ett tidigare skede.

Funktionsrättsfrågor handlar om jämlikhet, jämställdhet och mänskliga rättigheter. Funktionsrättsfrågor bör därmed beredas i dialog och demokratiberedningen (se ovan). Men funktionsrättsrådet bör kvarstå i sin nuvarande form för att tillgodose lagens anvisningar till huvudmannen att samverka och samråda med andra samhällsorgan och organisationer. Förvaltningen föreslår också att särskild sammanträdesersättning och eventuella kostnadsersättningar utgår till externa representanter på motsvarande sätt som för Pensionärsrådet.

För att komma till rätta med de otydligheter som lyfts fram i Swecos rapport behövs tydliga styrdokument som reglerar funktionsrättsrådets syfte, uppgift och arbetsordning tas fram och efterlevs. Där bör slås fast att funktionsrättsrådet även ska rapportera till andra nämnder än kommunstyrelsen, vilket väntas bidra till ökad proaktivitet och att barn- och ungdomsfrågor får större genomslag. I styrdokument och arbetsordning bör också ungdomsrådets inflytande tydligare regleras.

Näringslivsråd

Syftet med näringslivsrådet är att stärka dialogen mellan kommun och näringsliv. Näringslivsrådet skapar en möjlighet för kommunen att stämma av frågor som berör företag, och rådet kan även fungera som en remissinstans. Näringslivsrådet är inte den enda kontaktytan mellan kommunen och näringsliv, utan kompletterar andra kontaktytor. Näringslivsrådets uppgift fastställs i reglemente, som ska beslutas av kommunstyrelsen senast på kommunstyrelsens första sammanträde 2023.

Det saknas en samlad utvärdering av näringslivsrådet. I den dokumentation som finns så har näringslivsrådet mest fungerat som ett forum för information kring olika teman. Förvaltningen konstaterar också att näringslivsrådet under senaste mandatperioden har saknats administrativa resurser.

För att få önskad effekt av näringslivsrådets arbete föreslår förvaltningen att näringslivsrådet genom reglemente, arbetsordning och övriga styrdokument tydligare bör knytas till kommunstyrelsens nämndberedningar och övriga berörda nämnder, som till exempel samhällsbyggnadsnämnden, miljö- och hälsoskydds-nämnden samt arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden.

Råd för civilsamhällesfrågor

I styrgruppens förslag på ny politisk organisation kvarstår rådet för civilsamhällesfrågor utan närmare definition av dess syfte och uppgift. Enligt nuvarande reglemente har rådet till uppgift att främja information och samarbete mellan kommunen och civilsamhällets aktörer, följa upp fullföljandet av den lokala överenskommelsen och att följa den långsiktiga strategiska utvecklingen samt bevaka aktuella frågor i Botkyrka och omvärlden inom civilsamhällesområdet. Rådet för civilsamhällesfrågor uppgift fastställs i reglemente, som ska beslutas av kommunstyrelsen senast på kommunstyrelsens första sammanträde 2023.

RAPPORT

Information och samarbete mellan kommun och civilsamhälle är avgörande för ett väl fungerande samhälle. För att uppnå det och för att skapa den tydlighet och effektivitet som översynen av utskott och nämndorganisationen eftersträvar föreslår förvaltningen att tydliga styrdokument som reglerar rådets syfte, uppdrag och arbetsordning tas fram.

6.1.4 Ekonomiska konsekvenser

I och med att antalet utskott, nämndberedningar och rådgivande organ minskat i förslag till ny politisk organisation jämfört med nuvarande organisation så innebär det lägre kostnader jämfört med idag. Förvaltningen har i beräkningar av ekonomiska konsekvenser av styrgruppens förslag till ny politisk organisation gjort vissa antaganden. Antagandena gäller antal ledamöter, sammanträden och sammanträdestider för respektive politiskt organ. För samtliga nämndberedningar utom funktionsrättsrådet har förvaltningen utgått från oförändrat arvodesreglemente²⁹. Om någon av dessa förändras så kommer de ekonomiska konsekvenserna att påverkas.

Förvaltningen har antagit att antal ledamöter, sammanträden och sammanträdestider för personal och upphandlingsberedningen kommer att överensstämma med nuvarande utskott Botkyrka som organisation, och därmed uppstår inga ekonomiska konsekvenser av förändringen. Samma sak gäller för nämndberedningen hållbar samhällsutveckling, där förvaltningen antagit att antal ledamöter, sammanträden och sammanträdestider kommer att överensstämma med utskott Botkyrka som plats. För dialog och demokratiberedningen har förvaltningen antagit att antalet ledamöter, sammanträden och sammanträdestider kommer att överensstämma med nuvarande dialogkommissionen, varmed förändringen inte medför några ekonomiska konsekvenser.

Vad gäller trygghetsberedningen så har förvaltningen, utifrån syftet att öka fokus på trygghet och säkerhetsfrågor, antagit att antal ledamöter och sammanträden kommer att motsvara nämndberedningarna personal och upphandling och hållbar samhällsutveckling. Vad gäller sammanträdestider för trygghetsberedningen så har förvaltningen utgått från att de kommer att hållas kvällstid, i och med att trygghetsberedningen är tänkt som ett forum för dialog och samråd mellan kommunen, polisen och aktörer inom civilsamhället genom adjungering av företrädare för dessa. Beräknad kostnad för trygghetsberedningen uppgår därmed till 92 300 kr per år. I och med att nuvarande brottsförebyggande råd kommer att upphöra medför det minskade kostnader om 65 500 kr per år. De ekonomiska konsekvenserna av organisationsförändringen gällande trygghet och säkerhet blir därmed ökade kostnader om totalt 26 800 kr.

För näringslivsrådet, pensionärsrådet och rådet för civilsamhällesfrågor föreslås inga förändringar, varför inga ekonomiska konsekvenser uppstår. För funktionsrättsrådet föreslår förvaltningen att arvodering bör harmoniseras med pensionärsrådet. Det innebär att organisationerna i funktionsrättsrådet arvoderas på samma sätt som organisationer/representanter i pensionärsrådet till en kostnad om 26 800 kr per år.

²⁹ Reglemente för arvoden och ersättningar till förtroendevalda (Dnr: xxx)

RAPPORT

Tabellen nedan visar löpande kostnader för föreslagna förändringar. Beräkningarna baseras på antaganden om antal ledamöter, sammanträden och sammanträdestider. Kostnaderna kan därmed komma att påverkas om förvaltningens antaganden förändras.

Tabell 2: löpande kostnader för föreslagna förändringar utifrån förvaltningens antaganden

Politiskt organ	Löpande Kostnader	Kommentar
Trygghetsberedning (ny)	92 300 kr	8 sammanträden, kvällstid 3 h à 670 kr
Brottsförebyggande rådet	-65 500 kr	Rådet upphör
Funktionsrättsrådet	26 800 kr	Arvode till 10 organisationer, 4 sammanträden
Fairtrade City	-65 500 kr	Rådet upphör
Investeringsberedningen	-39 500 kr	Beredningen upphör
Summa	-51 400 kr	

6.1.6 Organisatoriska konsekvenser

Styrgruppens förslag på ny politisk organisation innebär att antalet politiska organ under kommunstyrelsen minskar från nuvarande två utskott och åtta nämndberedningar till åtta nämndberedningar. Utskott Botkyrka som plats och Botkyrka som organisation utgår och inga nya utskott tillskapas. Dessutom utgår nämndberedningarna Fairtrade City, investeringsberedningen och brottsförebyggande rådet. Ovanstående utskott och nämndberedningar ersätts med hållbar samhällsutvecklingsberedning, trygghetsberedning samt personal och upphandlingsberedning. Nuvarande nämndberedning dialogkommissionen uppgår i den nya dialog och demokratiberedning. Samtliga nya nämndberedningar väntas få delvis nya uppgifter för att uppnå den ökade effektivitet och tydlighet som projektet eftersträvar.

Styrgruppens förslag på ny politisk organisation skapar större effektivitet och rättssäkerhet vad gäller kommunstyrelsens utskott och beredande organ jämfört med nuvarande organisation i och med att antalet beredningar minskat och att de följer kommunallagen.

6.1.7 Administrativa och personella konsekvenser

Förändringen i den politiska organisationen vad gäller utskott, nämndberedningar och rådgivande organ kommer att medföra administrativa merkostnader av engångskaraktär för kommunledningsförvaltningen. Framför allt kan det komma att behövas extra resurser för att ta fram de nya eller reviderade styrdokument³⁰ som krävs för att den nya politiska organisationen ska nå önskad effekt och nyttomål. Övrig administration beräknas kunna hanteras med befintlig personal på kommunledningsförvaltningen.

³⁰ Reglementen, delegationsordning, riktlinjer och policy m.m.

RAPPORT

6.2 Delad utbildningsnämnd

I projektdirektivet för översyn av nämndorganisation 2023–2026 (UNO) är en önskad effekt av framtaget organisationsförslag en delad utbildningsnämnd med en gemensam förvaltning³¹. Styrgruppen för översyn av utskott och nämndorganisation inför mandatperioden 2023–2026 föreslog därför initialt att nuvarande utbildningsnämnd ersattes med en förskolenämnd och en skolnämnd. Syftet var en tydligare och effektivare politisk styrning inom gymnasie- och förskole området, då dessa frågor enligt projektdirektivet tenderar att komma i skymundan.

Utbildningsförvaltningen har tagit fram ett yttrande (bilaga 2) som underlag till den här rapporten, i syfte att särskilt utreda och analysera konsekvenser för skola och förskola av en delad utbildningsnämnd med en gemensam förvaltning. Efter att en sammanfattad analys och konsekvensbeskrivningen presenterats för styrgruppen beslutade styrgruppen att föreslå en oförändrad nämndorganisationen jämfört med nuvarande organisation, men att ge förvaltningen i uppdrag att djupare utreda konsekvenser av en delad utbildningsnämnd och eventuellt delad utbildningsförvaltningen. Enligt policy och riktlinje för politisk beredning i Botkyrka kommun ska kommunstyrelsen återkomma med ett skriftligt beredningsuppdrag för utredningen, som ska vara klar senast 2023-12-31. Förvaltningen föreslår att kommunstyrelsen efter de allmänna valen i september 2022 återkommer med det skriftliga beredningsuppdraget. Dock senast 2022-10-31, för att säkerställa att förvaltningen får tillräckligt med tid att genomföra utredningen.

Nedan sammanfattas i korthet de organisatoriska-, administrativa-, personella-, juridiska- och ekonomiska konsekvenser som utbildningsförvaltningen beskriver i sitt yttrande³².

6.2.1 Organisatoriska konsekvenser

Botkyrka kommun är huvudman för förskola, grundskola och gymnasieskola och betraktas som det gentemot andra myndigheter. Huvudmannansvaret och ansvar avseende kvalitet och styrning förändras inte av uppdelningen i separata nämnder med olika ansvarsområden.

Förvaltningens bedömning är att en delad utbildningsnämnd riskerar att perspektivet 1–19 år försvagas genom delad styrning i två nämnder. Förvaltningen gör bedömningen att det finns ett viktigt signalvärde i en sammanhållen skolgång. Det upparbetade helhetsperspektivet riskerar att fragmenteras om utbildningsnämnden delas upp i två nämnder. Förvaltningen kommer oavsett nämndindelning att fortsätta arbeta för ett helhetsperspektiv, men på längre sikt riskerar helhetsperspektivet att försvagas.

Övriga organisatoriska konsekvenser som förvaltningen lyfter fram är att uppdelning av verksamheten i två nämnder riskerar att minska möjligheterna till strategiskt utvecklings- och

³¹ Bilaga 1 sid 2.

³² Bilaga 2

RAPPORT

kvalitetsarbete, att analyser och insatser riskerar att begränsas till förskola respektive skola vilket kan leda till att effektiva tidiga insatser uteblir.

Nuvarande organisation möjliggör en flexibel och behovsstyrd resursanvändning mellan verksamhetsområdena. Under perioder med hög arbetsbelastning på förvaltningen kan nämndens ordförande och utbildningsdirektören gemensamt prioritera uppdragen. Motsvarande prioritering bedöms bli svårare att genomföra med två ordföranden som har varsitt avgränsat ansvarsområde. Förvaltningen gör bedömningen att en konsekvens av att arbeta mot två nämnder är att det kan uppstå intressekonflikter avseende förvaltningens resurser. Därmed försämras möjligheterna till en flexibel och behovsstyrd användning av förvaltningens resurser.

6.2.2 Administrativa konsekvenser

Styrgruppens förslag på delad utbildningsnämnd innebär att nämndadministrationen kommer att öka med 100 procent. Förvaltningen bedömer också att det finns risk för att en ökad mängd ärenden kommer att vara av karaktären informationsärenden som varken stärker kvalitet eller styrning, men medför ökad administration. Vid genomgång av handlingar i andra kommuners förskolenämnd kan sådana tendenser konstateras.

Ärenden som berör både förskola och skola kommer behöva behandlas parallellt i förskolenämnd och skolnämnd, vilket medför ökad komplexitet, mer administration och längre ledtider.

Dessutom förutspås den sekretess som kommer att gälla mellan förskolenämnd och skolnämnd (se nedan) medföra ökad administration, inte bara för den centrala förvaltningen utan även för personalen i skola och förskola samt för vårdnadshavare.

Uppdelningen av utbildningsnämnden i en förskolenämnd och en skolnämnd riskerar också att innebära ökad administration för näringslivet, framför allt friskolor och leverantörer till skola och förskola.

6.2.3 Personella konsekvenser

Mot bakgrund av de organisatoriska och administrativa konsekvenser som beskrivits ovan bedöms styrgruppens förslag på delad utbildningsnämnd få personella konsekvenser. Förvaltningen bedömer att den nuvarande centrala förvaltningen inte har kapacitet för den ökade arbetsbördan. För det fall att förändringen genomförs utan utökning av den centrala förvaltningen finns en påtaglig risk för kvalitetssänkningar och en sämre arbetsmiljö.

I och med att nämndadministrationen kommer att öka med 100 procent bedömer förvaltningen att ytterligare 1,0 nämndsekreterartjänst, som dessutom har uppdrag inom övrig administration, behöver inrättas. En förväntad ökad mängd ärenden medför behov av ytterligare utredarresurser, varför förvaltningen bedömer att en ytterligare 0,5 utredartjänst behöver inrättas. Dessutom behöver både kvalitets- och economicontrollerfunktionerna förstärkas med 1,0 tjänst var. Förvaltningen gör

RAPPORT

bedömningen att ledningsgruppen kommer att behöva delta i samtliga mötes forum³³ för att säkerställa en samlad ledning och styrning av utbildningen i Botkyrka. Förvaltningen gör bedömningen att det bör inrättas ytterligare 1,0 tjänst i ledningsfunktion för att bibehålla kvalitet och säkerställa att helhetsperspektivet beaktas.

Utöver ovanstående resursbehov finns det ytterligare arbetsuppgifter som kan komma att påverkas. Det kan antas att HR-stöd kommer att få en ökad arbetsbelastning, både initialt vid införandet av de nya nämnderna och löpande vad gäller det systematiska arbetsmiljöarbetet. Det kan vidare antas att förslaget kan påverka arbetet med förvaltningsspecifika verksamhetssystem vilket kan medför ökad arbetsbörda. Även kommunledningsförvaltningens enheter för ekonomistyrning, kvalitets- och utredning samt kansli kommer få ett visst merarbete med att hantera fler ärenden/handlingar.

6.2.4 Juridiska konsekvenser

De juridiska konsekvenserna av styrgruppens förslag till ny politisk organisation berör framför allt myndighetsgränser och sekretess.

Med myndighet förstås varje organ som ingår i den offentligrättsliga statliga och kommunala organisationen, inklusive regeringen och domstolarna³⁴. I enlighet med Regeringsformen (1974:152) är Regeringen, domstolar, statliga förvaltningsmyndigheter samt kommunala nämnder och vissa kommunala styrelser myndigheter.

Enligt offentlighets- och sekretesslag (2009:400) 8 kapitel 1 § får en uppgift för vilket sekretess gäller inte röjas mellan myndigheter, och enligt 2 § gäller sekretess mellan olika verksamhetsgrenar inom en myndighet om verksamhetsgrenarna är att betrakta som självständiga i förhållande till varandra. Det innebär att det kommer att råda sekretess mellan förskolenämnden och skolnämnden. Redan idag har Botkyrka kommun två nämnder med gemensam en gemensam förvaltning; miljö- och hälsoskyddsnämnden och samhällsbyggnadsnämnden. Här är dock verksamhetsområdena i större utsträckning åtskilda från varandra vilket innebär att risken för sammanblandning av verksamheterna är väsentligt mindre än för de olika skolformerna.

Det föreslås inte ske någon organisationsförändring av förvaltningsorganisationen, vilket innebär att nuvarande utbildningsförvaltningen kommer att vara gemensam för båda nämnderna. Hänsyn behöver dock tas till sekretesslagstiftningen, vilket innebär att sekretessbelagda uppgifter inte heller kan delas på förvaltningsnivå. För det fall det finns tjänstepersoner som är anställda att arbeta med båda verksamheterna gäller att en sekretessbelagd uppgift som tjänstepersonen har fått i den ena verksamheten inte kan "tas med" till den andra verksamheten. De tjänstepersoner som kommer att arbeta mot båda nämnderna behöver informeras om sekretessgränserna och dess innebörd, men att i

³³ Dubbla nämndsammanträden, dubbla fackliga samverkansmöten samt dubbla beredningsmöten

³⁴ Prop. 1979/80:2 Del A s. 125

RAPPORT

praktiken upprätthålla myndighetsgränserna kan bli svårt för personalen i och med att verksamheterna är snarlika varandra.

Eftersom flera barn/elever går både i förskola och sedan i skola i Botkyrka kommun kan det uppstå utmaningar i de fall sekretessbelagda uppgifter behöver föras vidare från förskolenämnden till skolnämnden. I vissa fall kan det hanteras genom att vårdnadshavare lämnar samtyck till informationsöverföring, men någon generell möjlighet till uppgiftsöverlämnade över nämndgränserna finns inte. Förvaltningens bedömning är att tydliga rutiner behöver upprättas för att bibehålla lagens krav på sekretess mellan myndigheter och verksamhetsområden.

Eventuell begäran om att ta del av allmän handling rörande utbildningsnämnden ska hanteras av arkivmyndigheten, som därmed ansvarar för sekretessprövningen.

6.2.5 Diarium och arkiv

Den föreslagna delningen av utbildningsnämnden medför att utbildningsnämndens diarium avslutas och pågående ärenden förs över till nytt diarium i respektive ny nämnd. Utbildningsnämndens arkiv med avslutade ärenden ska överlämnas till arkivmyndigheten.

Att två nya nämnder tillskapas innebär att två nya diarieserier behöver beställas av upphandlad leverantör samt att en beställning om ändringar i befintlig behörighetsstruktur behöver göras. Beställningarna behöver även omfatta fördelning och migrering av utbildningsnämndens pågående ärenden till de nya diarierna samt export till e-arkiv. Enligt enhetschef på arkivheten uppskattas kostnaden för ovanstående leverantörsbeställningar till cirka 200 tkr. Kostnader för Botkyrka kommun interna resursbehov tillkommer. När det gäller utbildningsnämndens arkiv, både analoga och digitala handlingar, ska dessa ordnas och förtecknas inför överlämnade till de nya myndigheterna. Det är till stora delar ett manuellt kartläggningsarbete som kräver arkivariekompetens. Uppskattningsvis tar det arbetet en arkivarie sex månader att genomföra, till en kostnad på ca 400 tkr.

Eventuell begäran om att ta del av allmän handling rörande utbildningsnämnden ska hanteras av arkivmyndigheten.

6.2.6 Verksamhetssystem

Utbildningsnämnden har idag ett tjugotal verksamhetssystem³⁵, utöver de kommungemensamma verksamhetssystemen som till exempel Public 360, Stratsys, Procedo med flera. Förvaltningens bedömning är att det endast krävs en engångsinsats av systemförvaltare på ett par timmar per verksamhetssystem som både initialt och löpande ryms inom befintliga resurser. Viktigt att poängtera är att systemen kan behöva fler instanser om bägge förvaltningarna behöver tillgång till samma

RAPPORT

applikation, bland annat på grund av sekretess mellan nämnder. Dessutom kan sidobehörigheter behöva analyseras och korrigeras³⁶.

6.2.7 Ekonomiska konsekvenser

Utbildningsnämndens omslutning 2022 uppgår till 2 759 miljoner kronor, vilket utgör 45 % av kommunens totala omslutning. Utbildningsnämndens budget fördelas enligt kommunfullmäktiges uppdelning per verksamhet i förskola, förskoleklass, fritidshem, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola, gemensam verksamhet samt nämnd. Som grund för nämndens ram ligger den resursfördelningsmodell som infördes 2016.

Av utbildningsnämndens totala budget utgör verksamhetsområde förskola 25 procent, verksamhetsområde grundskola 55 procent och verksamhetsområde gymnasieskola 16 procent. Det motsvarar ungefär fördelningen av barn och elever per verksamhetsområde (verksamhetsområde gymnasieskola avviker något).

Mot bakgrund av de organisatoriska, administrativa och personella konsekvenserna bedöms utbildningsförvaltningens nuvarande centrala organisation inte ha kapacitet att ta hand om den ökade arbetsbördan. Kostnadsberäkningen bygger på de konsekvenser som hittills har kunnat identifieras.

Utbildningsnämnden har idag 13 ordinarie ledamöter och 13 ersättare. Förvaltningen har i sina beräkningar antagit att den nya skolnämnden har lika många ledamöter och ersättare som den nuvarande utbildningsnämnden har, och att förskolenämnden har 11 ordinarie ledamöter och 11 ersättare. Förslaget med delad utbildningsnämnd innebär därmed att nämndkostnader nästan fördubblas jämfört med dagens organisation.

Tabell 3: Löpande kostnader vid delad utbildningsnämnd

Nämndkostnader	Löpande kostnader (mkr/år)	Kommentar
Förskolenämnd	0,57	11 + 11 ledamöter
Facklig samverkan	0,1	Vikarier för fackliga representanter
Personella kostnader		
1,0 nämndsekreterare	0,7	Ökad nämndadministration
1,0 tjänst ledningsfunktion/ samordnare	1,2	Dubbla ärendeberedningar
0,5 tjänst utredare	0,5	Fler utredare/ärenden
1,0 economicontroller	0,9	Fler handlingar/ärenden inom planera och följa upp processerna

³⁶ Gemensamma lagringsytor i till exempel Sharepoint och dylikt.

RAPPORT

1,0 kvalitetskontroller	0,9	Fler handlingar/ärenden inom planera och följa processerna
Summa	4,9	

Tabell 4: Engångskostnader vid delad utbildningsnämnd

Specifikation	Engångskostnad	Kommentar
Diarium och arkiv	200 000 kr	Leverantörs kostnader
0,5 arkivarietjänst	400 000 kr	Interna personalkostnader
IT – uppdelning verksamhetssystem	50 000 kr	Systemförvaltare (interna personalkostnader)
Licenskostnader	x	Licenskostnader för tillkommande personal
Konsultkostnader	1 200 000 kr	Administration, ekonomi
Ekonomiadmin.	x	Interna personalkostnader
Central admin	x	Interna personalkostnader KLF
Summa		

*x i denna tabell betyder att kostnaden inte har kunnat beräknas.

De initiala engångskostnaderna för att avveckla utbildningsnämnden och tillskapa en förskolenämnd och en skolnämnd beräknas uppgå till cirka två miljoner kronor.

6.2.8 Tydlighet och effektivitet

De organisatoriska, administrativa, personella, juridiska och ekonomiska konsekvenser som beskrivits ovan riskerar bidra till minskad effektivitet. För att kompensera för det behöver förvaltningen löpande fortsätta arbeta med att stärka det systematiska kvalitetsarbetet och säkerställa att styrdokument och arbetsprocesser ses över för att bibehålla och utveckla rättssäkerhet och effektivitet. Det kan i sin tur komma att kräva personella resurser.

En delad nämndstruktur i form av en förskolenämnd och en skolnämnd kan både bidra till tydlighet och otydlighet. Som tidigare beskrivits finns det en risk för att helhetsperspektivet försvagas och gränsdragningsproblem uppstår, vilket skapar otydlighet. Å andra sida stärks fokuset på de olika skolformerna, vilket bidrar till ökad tydlighet. Förvaltningens bedömning

RAPPORT

är att kommunikationsinsatser tillsammans med tydliga styrdokument och arbetsprocesser behövs för att skapa tydlighet.

6.1.9 Jämförbara kommuner

Syftet med att titta på jämförbara kommuner är att se om, och så fall hur, val av organisation påverkar kvalitén.

Vad gäller utbildningsområdet så är bland annat Huddinge kommun, Södertälje kommun, Haninge kommun jämförbara kommuner inom utbildningsområdet. Av jämförbara kommuner har både Huddinge och Haninge kommun en förvaltning som svarar mot två nämnder inom förskola och skola, även om uppdelningen mellan nämnderna skiljer sig åt, medan Södertälje kommun har en nämnd och en förvaltning för samtliga skolformer. Förvaltningen har också inhämtat kunskap erfarenhet från Solna kommun, eftersom de inför mandatperioden 2019–2022 införde delad utbildningsnämnd med gemensam förvaltning.

Förvaltningen har tittat på organisation och statistik samt genomfört telefonintervju med några av de kommunerna. Av intervjupersonerna har samtliga varit tjänstepersoner, då ingen politiker svarat på förfrågan. Intervjufrågorna har berört samma konsekvensområden som det interna utredningsarbetet.

Sammanställning intervjusvar

Den sammanvägda erfarenheten av en tudelad nämndstruktur för olika skolformer är att man inte kunnat påvisa några kvalitativa vinster jämfört med att ha en gemensam nämnd. Vidare så bekräftas den bild av ekonomiska, administrativa och personella konsekvenser som utbildningsförvaltningen i Botkyrka kommun identifierat i bifogad rapport (bilaga 2). Intervjupersonerna har också pekat att den *tydligare och effektivare politiska styrning inom gymnasie- och förskole området* som projektdirektivet pekar ut kan uppnås genom tydligare ledning och styrning från både den politiska ledningen och förvaltningsledningen. Som exempel tar man upp krav på balanserad och viktad dagordning på nämndsmöten. Intervjupersoner lyfter också svårigheter med att ha en förvaltning som svarar mot två nämnder. För att inte två olika kulturer ska uppstå behöver ledningen arbeta aktivt för att bibehålla ett helhetsperspektiv på verksamheten ”från vaggan till studentexamen”, och organisationen behöver ta höjd för kommunikation och förankring. Däremot så har man inte sett några svårigheter vad gäller myndighetsgränser och sekretess, vilket konstateras bero på att man inte har uppmärksammat att det är en fråga som behöver adresseras.

7. Samlad bedömning

Förvaltningen ser positivt på ambitionen att göra den politiska styrningen mer tydlig och effektiv, och att skapa ökade förutsättningar för förtroendevalda att kunna utöva och verka inom det demokratiska uppdraget.

RAPPORT

En positiv effekt av styrgruppens förslag på ny politisk organisation är att det skapar större effektivitet och rättssäkerhet för kommunstyrelsen i och med att antalet beredande organ minskar jämfört med nuvarande organisation och att de följer kommunallagen.

Vad gäller delad utbildningsnämnd har ett flertal organisatoriska-, administrativa-, personella-, ekonomiska- och juridiska konsekvenser identifierats. De kvalitativa vinster inom framför allt förskola och gymnasieskola som eftersträvas skulle kunna uppnås inom befintlig nämndstruktur, genom att utveckla befintliga och nya styrdokument och arbetssätt. Däremot så finns det fördelar för det demokratiska uppdrag i att fördela det verksamhetsmässiga och ekonomiska ansvaret som utbildningsnämnden idag hanterar³⁷ på fler instanser och därmed på fler förtroendevalda. Demokratiuppdraget är omfattande och komplext men bedöms kunna få ökad legitimitet och större spridning om det fördelas på fler instanser. Sammantaget bedömer förvaltningen det som positivt att inte i nuläget föreslå en delad utbildningsnämnd, utan i stället ge förvaltningen i uppdrag att ytterligare utreda ett sådant förslag.

För att skapa den rättssäkerhet, tydlighet och effektivitet som översynen av utskott och nämndorganisationen eftersträvar föreslår projektgruppen att kommunstyrelsen ger förvaltningen i uppdrag att ta fram riktlinjer för beredande och rådgivande organ i Botkyrka kommun samt revidera Policy och riktlinjer för politisk beredning i Botkyrka kommun (KS/2018:343), reglementen samt övriga berörda styrdokument som berörs.

8. Bilagor

- Bilaga 1: Projektdirektiv – Översyn av nämndorganisation 2022–2026 (UNO)
- Bilaga 2: Utbildningsförvaltningens Yttrande till översyn av nämndorganisation för mandatperiod 2022–2026
- Bilaga 3: Översyn av nämndorganisationen inför mandatperiod 2018–2022
- Bilaga 4: Medskick inför utredning av nämndorganisation (UNO) 2021
- Bilaga 5: Breddad delaktighet i kommunens samrådsprocesser
- Bilaga 6: Projektstyrgrupp och projektgrupp.
- Bilaga 7: Botkyrka kommun organisationsplan

³⁷ Utbildningsnämnden ansvarar idag för cirka 45 % av kommunens totala budget och för 50 % av kommunens samtliga medarbetare.

Projektdirektiv - Översyn av nämndorganisation 2022-2026 (UNO)

Inledning/Bakgrund

Kommunfullmäktige fastställde 2021-10-28, § 126, projektplan för kommande UNO-arbete för mandatperioden 2022-2026.

Målet med översynen är att ta fram ett förslag till nämndorganisation för mandatperioden 2022-2026. Förslaget ska vara fastställt av kommunfullmäktige senast 2022-06-30. Nyttomålet med UNO är att skapa förutsättningar för en mer tydlig och effektiv nämndorganisation, där ansvar, befogenheter och beslutsmandat mellan de olika organen är tydliggjorda. Primärt omfattar översynen:

- Ansvarsförhållanden mellan nämnderna samt mellan nämnder och kommunstyrelsen och dess funktionssätt
- Utskotts-, berednings-, och rådsstrukturen under kommunstyrelsen

Projektbeställare är kommunstyrelsens ordförande, tillika styrgruppsordförande. Därutöver beslutades att kommunstyrelsens presidium utgör styrgrupp för projektet. För ytterligare information kring beslutad projektplan se bilaga 2.

Efter att kommunfullmäktige fattade beslut 2021-10-28, § 126, har projektbeställaren tagit fram ett organisationsförslag för nämndorganisation 2022-2026, bilaga 1.

Önskad effekt av framtaget organisationsförslag

- Ökade förutsättningar för förtroendevalda att kunna utöva och verka inom det demokratiska uppdraget. Genom inrättade av förslagna råd och beredningar ges förtroendevalda förutsättningar att följa utvecklingen av kommunens arbete inom de områden som råden och beredningarna ska hantera.
- Effektivare politisk styrning, jämfört med nuvarande organisationsstruktur, genom att förtroendevalda hålls kontinuerligt

informerade om kommunens arbete inom ram för råden och beredningarnas områden.

- Delad utbildningsnämnd (en förvaltning) - Tydligare och effektivare politisk styrning inom gymnasie- och förskoleområdets frågor. Dessa frågor tenderar att komma i skymundan för grundskoleverksamheten.
- Trygghetsnämnd - Tydligare och effektivare politisk styrning i trygghets- och säkerhetsfrågorna utifrån områdets principiellt viktiga ställning för kommunens fortsatta utveckling och utökat politiskt mandat inom området.

Projektgrupp

Följande kompetenser har förvaltningen identifierat som viktiga för att kunna utreda och genomföra projektet

- Kanslichef
- Kommunsekreterare (Projektledare)
- Nämndsekreterare
- Registrator
- Arkivarie
- Enhetschef Arkiv
- Jurist
- Förvaltningsledare – Public 360
- Ekonom
- Kommunikatör
- Trygghets- och säkerhetssamordnare
- Lämplig tjänsteperson från utbildningsförvaltningen

Referensgrupp

Beslutad sedan tidigare, se bilaga 2.

Analys/utredning

Utifrån framtaget organisationsförslag satta effektmål ska projektgruppen analysera och utreda följande:

- Ekonomiska konsekvenser
- Organisatoriska konsekvenser
- Personella konsekvenser
- Administrativa konsekvenser
- Tydlighet och effektivitet

Utifrån genomförd utredning ska beslutsunderlag presenteras styrgruppen som slutgiltigt fastställer förslag till nämndorganisation 2022-2026 som sedermera senast ska beslutas av kommunfullmäktige 2022-06-30.

Bilagor

Bilaga 1 - Organisationsförslag

Bilaga 2 - Beslutad projektplan

Referens

Ebba Östlin
ebba.ostlin@botkyrka.se

Mottagare

Kommunstyrelsen

Tilläggsanslag för demokratiinsatser (KS/2022:00392)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen får en tilläggsbudget på 1 600 000 kronor för att täcka en högre kostnad än budgeterat för demokratiinsatser i samband med de allmänna valen 2022.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen får en tilläggsbudget på 1 600 000 kronor för att täcka en högre kostnad än budgeterat för demokratiinsatser i samband med valet 2022. Tilläggsbudgeten på 1 600 000 kronor finansieras genom att budget omfördelas från anslaget för kommunfullmäktige och kommunstyrelsens förfogande till kommunstyrelsen.

Kommunledningsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse.

Valnämnden behandlade ärendet 2022-06-13, § 21.

Referens

Thomas Jansson
thomas.jansson@botkyrka.se

Mottagare

Kommunstyrelsen

Tilläggsanslag för demokratiinsatser

Förslag till beslut

Kommunledningsförvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta:

Kommunstyrelsen får en tilläggsbudget på 1 600 000 kronor för att täcka en högre kostnad än budgeterat för demokratiinsatser i samband med de allmänna valen 2022.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen får en tilläggsbudget på 1 600 000 kronor för att täcka en högre kostnad än budgeterat för demokratiinsatser i samband med valet 2022. Tilläggsbudgeten på 1 600 000 kronor finansieras genom att budget omfördelas från anslaget för kommunfullmäktige och kommunstyrelsens förfogande till kommunstyrelsen.

Ärendet

I samband med att kommunfullmäktige fattade beslut om mål och budget 2022 beslutades att avsätta 1 430 000 kronor för demokratiinsatser i samband med de allmänna valen 2022.

Planering av demokratiinsatser har nu gjorts. Det kan då konstateras att kostnaden kommer att bli ca 3 000 000 kronor. För att kunna genomföra de planerade aktiviteterna behövs tilläggsmedel om 1 600 000 kronor.

Valnämnden beslutade (VALN/2022:00012) vid sammanträde den 13 juni 2022 att föreslå kommunstyrelsen besluta att kommunstyrelsen får en tilläggsbudget på 1 600 000 kronor för att täcka en högre kostnad än budgeterat för demokratiinsatser i samband med de allmänna valen 2022.

Av mål och budget 2022 framgår att anslaget för kommunfullmäktige och kommunstyrelsens (KF/KS) förfogande avser täcka kostnader som uppstår

under året och som vid budgetens upprättande inte är kända. Tilläggsanslag ska endast i undantagsfall medges och då om det finns särskilda skäl.

I anslaget ingår också vissa kostnader som kommer att uppstå hos några nämnder under året men där kostnadsnivån i nuläget inte är känd.

Ärenden som är av principiell karaktär och/eller medför att kostnadsnivån ökar över tid ska beslutas av KF. Övriga ärenden samt de ärenden som är öronmärkta i anslaget KF/KS förfogande beslutas av KS.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Budgeten för anslaget för kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens förfogande minskar med 1 600 000 kronor år 2022.

Leif Eriksson
Kommundirektör

Charlotta Brask
Utvecklingsdirektör

Bilagor

Bilaga 1. Protokollsutdrag Valnämnden 13 juni 2022

Bilaga 2. Sammanställning kostnader Ökat valdeltagande 2022

Expedieras till:

Kommunstyrelsen
Valnämnden
KLF, ekonomienheten

§ 21

Tilläggsanslag för demokratiinsatser VALN/2022:00012

Beslut

Valnämnden föreslår kommunstyrelsen besluta:

Kommunstyrelsen får en tilläggsbudget på 1 600 000 kronor för att täcka en högre kostnad än budgeterat för demokratiinsatser i samband med de allmänna valen 2022.

Reservationer

Jimmy Baker (M) och Elisabeth Nobouka Nordin (MP) reserverar sig mot beslutet till förmån för egna förslag.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen får en tilläggsbudget på 1 600 000 kronor för att täcka en högre kostnad än budgeterat för demokratiinsatser i samband med valet 2022. Tilläggsbudgeten på 1 600 000 kronor finansieras genom att budget omfördelas från anslaget för kommunfullmäktige och kommunstyrelsens förfogande till kommunstyrelsen.

Yrkanden

Jimmy Baker (M) och Elisabeth Nobouka Nordin (MP) föreslår att valnämnden beslutar avslå ordförandeförslaget med motiveringen att beslut om extra medel inte kan fattas utan underlag/redovisning om vad pengarna skall användas till.

Bo Claesson (KD) föreslår att valnämnden beslutar enligt ordförandeförslaget.

Propositionsordning

Ordföranden ställer ordförandeförslaget mot avslag och finner att valnämnden beslutar enligt ordförandeförslaget.

Expedieras till:

Kommunstyrelsen

2022-06-14

Sammanställning kostnader Ökat valdeltagande 2022

Aktivitet	Kostnad
Utskick till alla hushåll, tryck + porto	423 000
SMS-utskick	56 000
Flyer till valinformatörer 60 000 ex	26 000
Digital kampanj innehållsproduktion	50 000
Digital kampanj Annonsering/Uppföljning	30 000
Digital kampanj sponsbudget	80 000
Affisch trapphus	25 000
Mobila enheter stripes/branding	24 000
Fotsteg som leder till förtidsröstning	37 000
"THE BIG VOTE" hyra digitala skärmar+installation+mjukvara	87 000
"THE BIG VOTE" produktion grafik	7 000
"THE BIG VOTE" sponsra inlägg i SOME	20 000
"THE BIG VOTE" annonsering/uppföljning inlägg i SOME	12 000
"THE BIG VOTE" ev hyra plats kassalinje Ica Maxi	1 000
"THE BIG VOTE" koordinera daglig uppdatering	30 000
Annonsering lokaltidning	60 000
Event valdagen 2 platser med röstbuss	475 000
Rollups, flyer, affisch	340 000
Demokratidagar i alla områden	550 000
Valinformatörer, 32 st a 80X160 kr/tim	574 000
Total kostnad	2 907 000

Referens

Ebba Östlin
ebba.ostlin@botkyrka.se

Mottagare

Kommunstyrelsen

Inrättande av Adrianastipendium (KS/2022:00351)

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen inrättar ett årligt stipendium om 10 000 kronor till minne av Adriana.
2. Kommunstyrelsen beslutar att en jury som består av representanter från kommunstyrelsen och ungdomsfullmäktige går igenom ansökningar och utser en kandidat som kan omfattas av stipendiet. Kommunstyrelsen fattar beslut om kandidat.
3. Kommunstyrelsen fastställer de ansökningskriterier som redovisas i tjänsteskrivelsen till ärendet.
4. Kommunstyrelsen omfördelar 10 000 kronor från anslaget kommunfullmäktige/ kommunstyrelsens förfogande till kommunstyrelsen 2022. Budget för 2023 och framåt beaktas i arbetet med Mål och budget 2023 med flerårsplan 2024-2026.

Sammanfattning

Den 2 augusti 2020 blev Adriana, en 12 årig flicka ihjälskjuten i Botkyrka. Till Adrianas minne inrättar Botkyrka kommun ett stipendium för att kunna främja vålds- och brottsprevention och på så sätt ytterligare bidra till att motverka att något sådant sker igen. Till Adrianas minne inrättar kommunstyrelsen ett årligt stipendium om 10 000 kronor för att främja vålds- och brottsprevention.

Kommunledningsförvaltningen redogör för ärendet i tjänsteskrivelse.

Referens

Gina Lahdo
gina.lahdo@botkyrka.se

Mottagare

Kommunstyrelsen

Adrianastipendiet

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen inrättar ett årligt stipendium om 10 000 kronor till minne av Adriana.
2. Kommunstyrelsen beslutar att en jury som består av representanter från kommunstyrelsen och ungdomsfullmäktige går igenom ansökningar och utser en kandidat som kan omfattas av stipendiet. Kommunstyrelsen fattar beslut om kandidat.
3. Kommunstyrelsen fastställer de ansökningskriterier som redovisas i tjänsteskrivelsen.
4. Kommunstyrelsen omfördelar 10 000 kronor från anslaget kommunfullmäktige/ kommunstyrelsens förfogande till Kommunstyrelsen 2022. Budget för 2023 och framåt beaktas i arbetet med Mål och budget 2023 med flerårsplan 2024-2026.

Sammanfattning

Den 2 augusti 2020 blev Adriana, en 12 årig flicka ihjälskjuten i Botkyrka. Till Adrianas minne inrättar Botkyrka kommun ett stipendium för att kunna främja vålds- och brottsprevention och på så sätt ytterligare bidra till att motverka att något sådant sker igen. Till Adrianas minne inrättar kommunstyrelsen ett årligt stipendium om 10 000 kr för att främja vålds- och brottsprevention.

Ärendet

Den 2 augusti 2020 blev Adriana, en 12 årig flicka ihjälskjuten i Botkyrka. Till Adrianas minne inrättar Botkyrka kommun ett stipendium för att kunna

främja vålds- och brottsprevention och på så sätt bidra till att motverka att något sådant sker igen. Ungdomsfullmäktige får av Kommunstyrelsen uppdrag att utlysa stipendiet och de tar öppen nominering via Botkyrka kommuns hemsida.

Botkyrka kommun vill med detta stipendium vill vi främja barn och ungdomars trygg uppväxt och utveckling. Syftet med Adrianastipendiet är att bidra till ett vålds- och brottsfritt samhälle genom att stötta och uppmärksamma organisationer och personer som arbetar aktivt med relaterade och relevanta frågor inom området.

Ansökningskriterier

Ansökningskriterierna har tagits fram i dialog med Adrianas familj och kommer att ses över med regelbunden intervall. Adrianastipendiet riktar sig till organisationer eller personer som på olika sätt:

- Verkar för en vålds- och brottsfri Botkyrka.
- Riktar sig till barn och unga i Botkyrka.
- Uppmuntrar till barn och ungas delaktighet.
- Är förebilder för aktivt åskådarskap. Att förändra åskådarrollen innebär att förändring skapas genom att flera personer griper in för att stoppa våldet. Det kan handla om ageranden innan själva våldet sker, under tiden våldet sker men också insatser efter att någon har blivit utsatt för våld.

Ansökningar och nomineringar

Ansökningar och nomineringar sker via Botkyrka kommuns hemsida.

Urval

En jury som består av representanter från kommunstyrelsen och ungdomsfullmäktige samt kommunens barnombudsman går igenom ansökningar och utser en lämplig kandidat som kan omfattas av stipendiet. Kommunstyrelsen fattar beslut.

Varaktighet

Adrianastipendiet kommer att delas ut ett tillfälle per år, i samband med en publiksammankomst, som t ex ”Vi är Botkyrka”. Under år 2022 kommer stipendiet delas ut under sista tillfället på året som kommunstyrelsen sammanträder.

Ekonomiska konsekvenser

Kommunstyrelsen omfördelar 10 000 kronor från anslaget kommunfullmäktige/ kommunstyrelsens förfogande till Kommunstyrelsen 2022. Budget för 2023 och framåt beaktas i arbetet med Mål och budget 2023 med flerårsplan 2024-2026.

Undertecknat

Kommundirektör

Leif Eriksson

Trygghet- och säkerhetsdirektör

Pernilla Vera Jr